Stadskerk Nijmegen (OCP), 22 november 2026, laatste zondag van het kerkelijk haar; voorgangers: diaken Marian Geurtsen (oud-katholiek) & ds. Henk Gols (PKN)

[1e lezing: Daniël 12, 1-4] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 In die tijd zal Michaël opstaan, de grote vorst, die de kinderen van je volk terzijde staat. Het zal een tijd van verdrukking zijn, zoals er niet geweest is sinds er volken bestaan. In die tijd zal je volk worden gered: allen die in het boek zijn opgetekend. 2 Velen van hen die slapen in de aarde, in het stof, zullen ontwaken, sommigen om eeuwig te leven, anderen om voor eeuwig te worden veracht en verafschuwd. 3 De verlichten zullen stralen als het fonkelende hemelgewelf, en degenen die velen tot gerechtigheid hebben gebracht als de sterren, voor eeuwig en altijd. 4 Maar houd deze woorden geheim, Daniël, en verzegel het boek tot de eindtijd. Velen zullen op zoek gaan en de kennis zal toenemen.'

[Epistel: 1 Tessalonicenzen 5, 1-11] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 Broeders en zusters, ik hoef u niet te schrijven over het moment waarop dit zal gebeuren, 2 want u weet zelf maar al te goed dat de dag van de Heer komt als een dief in de nacht. 3 Als de mensen zeggen dat er vrede en veiligheid is, worden ze plotseling getroffen door de ondergang, zoals een zwangere vrouw door barensweeën. Vluchten is dan onmogelijk. 4 Maar u, broeders en zusters, u leeft niet in de duisternis, zodat de dag van de Heer u zou kunnen overvallen als een dief, 5 want u bent allen kinderen van het licht en van de dag. Wij behoren niet toe aan de nacht en de duisternis, 6 dus laten we niet slapen, zoals anderen, maar waken en op onze hoede zijn. 7 Wie slaapt, slaapt 's nachts, en wie zich bedrinkt, is 's nachts dronken; 8 maar laten wij, die toebehoren aan de dag, op onze hoede zijn, omgord met het harnas van geloof en liefde, en getooid met de helm van de hoop op redding. 9 Want Gods bedoeling met ons is niet dat wij veroordeeld worden, maar dat wij gered worden door onze Heer Jezus Christus. 10 Hij is voor ons gestorven opdat wij, of we nu op aarde zijn of gestorven zijn, samen met hem zullen leven. 11 Dus troost elkaar en wees elkaar tot voorbeeld, zoals u trouwens al doet.

[Evangelie: Matteüs 24, 14-35] (Nieuwe Bijbelvertaling)
14 Pas als het goede nieuws over het koninkrijk in de hele wereld wordt verkondigd als getuigenis voor alle volken, zal het einde komen.
15 Wanneer jullie dus de "verwoestende gruwel" waarover gesproken is door de profeet Daniël, zien staan op de heilige plaats (lezer, begrijp dit goed), 16 dan moet iedereen in Judea de bergen in vluchten; 17 wie op het dak van zijn huis is moet niet naar beneden gaan om nog spullen te halen, 18 en wie op het land is moet niet terugkeren om zijn mantel te halen. 19 Wat zal het rampzalig zijn voor de vrouwen die in die tijd zwanger zijn of een kind aan de borst hebben! 20 Bid dat jullie niet in de winter zullen moeten vluchten en ook niet op sabbat. 21 Want het zal een tijd zijn van enorme verschrikkingen, zoals er sinds het ontstaan van de wereld tot nu nooit geweest zijn en er ook niet meer zullen komen. 22 En als die tijd niet verkort zou worden, dan zou geen enkel mens worden gered; maar omwille van de uitverkorenen zal die tijd worden verkort. 23 Als iemand dan tegen jullie zegt: "Kijk, dit is de messias," of: "Daar is hij," geloof dat dan niet. 24 Want er zullen valse messiassen en valse profeten komen, die indrukwekkende tekenen en wonderen zullen verrichten om ook Gods uitverkorenen zo mogelijk te misleiden. 25 Let op, ik heb jullie dit van

tevoren gezegd. 26 Wanneer ze dus tegen jullie zeggen: “Kom mee, hij is in de woestijn,” ga er dan niet heen, of als ze zeggen: “Kijk, hij is daarbinnen,” geloof dat dan niet. 27 Want zoals een bliksemschicht vanuit het oosten weerlicht tot in het westen, zo zal ook de Mensenzoon komen. 28 Waar een lijk is, daar zullen de gieren zich verzamelen.
29 Meteen na de verschrikkingen van die dagen zal de zon verduisterd worden en de maan geen licht meer geven, de sterren zullen uit de hemel vallen en de hemelse machten zullen wankelen. 30 Dan zal aan de hemel het teken zichtbaar worden dat de komst van de Mensenzoon aankondigt, en alle stammen op aarde zullen zich van ontzetting op de borst slaan als ze de Mensenzoon zien komen op de wolken van de hemel, bekleed met macht en grote luister. 31 Dan zal hij zijn engelen uitzenden, en onder luid bazuingeschal zullen zij zijn uitverkorenen uit de vier windstreken bijeenbrengen, van het ene uiteinde van de hemelkoepel tot het andere. 32 Leer van de vijgenboom deze les: zo gauw zijn takken uitlopen en in blad schieten, weet je dat de zomer in aantocht is. 33 Zo moeten jullie ook weten, wanneer je dat alles ziet, dat het einde nabij is. 34 Ik verzeker jullie: deze generatie zal zeker nog niet verdwenen zijn wanneer al die dingen gebeuren. 35 Hemel en aarde zullen verdwijnen, maar mijn woorden zullen nooit verdwijnen.

[overweging:]
Afgelopen week was de release van een nieuwe videogame: GTA 6 (of Grand Theft Auto 6).

Ik had er nog nooit van gehoord, zit niet in die wereld. Maar woensdag was het nieuws er vol over: mensen staan ervoor in de rij, vol verwachting. Gamers nemen vrij van hun werk of als dat niet kan, melden ze zich ziek.
De recensies prijzen hoe mooi en realistisch de wereld nagemaakt is in de video, hoe je de hoofdpersonen kunt laten handelen. En: de hoofdpersonen zitten in de criminaliteit, dus ook: hoeveel keuzes ze hebben om tegenstanders te vermoorden of te martelen, met welke wapens ze kunnen vechten, en hoe ze de politie te slim af kunnen zijn en zorgen dat ze niet gepakt worden. En hoe mooi: er is nu ook een vrouwelijke hoofdrolspeler bij – voor het eerst.

Dit leren we onze kinderen: dat misdaad spannend is, en leuk.
Op de eerste dag van de release is het spel 32,5 miljoen keer gekocht. De opbrengst op de eerste dag is 3,5 miljard euro. Een enkel spel (toegangscode) is te koop voor tachtig euro.

Een paar maanden geleden is de documentaire NAZA verschenen, waarin de makers Israëlische militairen laten vertellen hoe zij beschikken over het lot van duizenden Palestijnse burgers in Gaza. Ze hoeven alleen maar op digitale knopjes te drukken: de een zoekt een target uit, de ander zet de pijlen klaar. Ze zijn allemaal maar een klein radartje in het systeem. Maar er gaan in Gaza wel echte mensen dood, echte flatgebouwen storten in, voedselvoorziening, water, alle bronnen om te leven worden vernietigd.
De wereld is een videogame geworden. Geweld is een videogame geworden.

En ook in het nieuws in de afgelopen week:
Drie bejaarde mannen die samen de machtigste mannen ter wereld zijn, verantwoordelijk zijn voor zoveel doden in Oekraïne, Rusland, in Palestina, Iran en Libanon, die verantwoordelijk zijn voor

kolonialisme en diefstal van grondstoffen in Afrikaanse landen. Deze drie mannen bespreken samen de vrede in de wereld.
Een vrede die bevochten wordt met geweld, die over de ruggen van gewone mensen gaat.
Vrede als een deal: een handelscontract dat je alleen sluit als je er voordeel van hebt.

Het zal een tijd van verdrukking zijn, zoals er niet meer geweest is sinds er volken bestaan, lezen we in Daniël. En Matteüs legt de woorden van Daniël in de mond van Jezus.

We hebben vandaag drie profetische teksten gelezen. En hoe actueel, hoe schrikwekkend actueel klinken ze.

De woorden van Jezus in het Matteüsevangelie zijn onderdeel van wat de Rede van de laatste dingen wordt genoemd: de laatste grote rede van Jezus voordat het lijdensverhaal begint.

Jezus is hiervoor in discussie geweest met de farizeeën en schriftgeleerden. Nu is hij met zijn leerlingen op de Olijfberg en daar is hij in gesprek met de leerlingen. De leerlingen vragen hem wanneer de Messias zal komen, en de voltooiing van de wereld.
En Jezus zegt: dat weet ik niet.

In de brief aan de Tessalonicenzen zegt Paulus ongeveer hetzelfde als Jezus. We weten niet wanneer het zal gebeuren: de dag van de Heer komt als een dief in de nacht.

Als Jezus en Paulus geen concrete dag bedoelen, hoe moeten we dan deze teksten lezen?
De leerlingen – of de evangelist Matteüs en zijn publiek – leven zelf in een wereld vol geweld en gevaar. Zij zoeken een rechtvaardiging, bemoediging, troost. Mensen hebben keer op keer gezocht naar een verklaring voor onrecht, lijden en geweld. Of als het niet direct een verklaring is, dan toch een weg hoe ermee om te gaan.

Paulus richt zich tot de Tessalonicenzers met een bemoediging: wij die geloven, wij tasten niet in het duister, want wij zijn kinderen van de dag. Wij kunnen zien, zegt hij. Voor ons is het perspectief niet doods, maar is er licht. Laten we wakker zijn, zegt Paulus. Wij immers geloven dat het Gods bedoeling is dat wij gered worden.
Mag je dit vertalen met woke zijn? Eigenlijk de Bijbelse oorsprong van dit woord: dat wij blijven opkomen tegen onrecht, voor recht. Laten we ons bewust zijn van onrecht, en ons er niet door laten meeslepen.

Dat we ons niet laten ontmoedigen door de waan van de dag. Eroverheen kunnen kijken. Dat wij kunnen lachen om die drie bejaarde mannen met hun waan van macht. Wij geloven in één die oneindig uitstijgt boven al deze waan.

Het is vandaag de laatste zondag van het liturgisch jaar. Volgende week begint de advent, maar eigenlijk is die al begonnen: wij leven van de verwachting – dat is het hart van ons geloof.

De kunst is het om de tekenen te zien, om de tekenen van de tijd te verstaan. En die tekenen, daarvoor geef Jezus ons de vergelijking met de vijgenboom: als de vijgenboom gaat uitlopen, als je nieuwe bladeren ziet, dan wordt het zomer. Is het zo eenvoudig om de tekenen van de tijd te verstaan? We zoeken naar Gods aanwezigheid in de wereld, wij willen God zien.
Maar hoe? God is niet te zien, niet met onze ogen. We kunnen alleen de sporen zien die hij / die zij nalaat in de wereld.
Een indirecte manier van zien, zo zegt Paulus het ons in 1 Korintiërs 13: Nu zien we nog in spiegels, indirect en vaag. Maar eens zullen we oog in oog zien. Die zo bekende tekst die begint met de liefde als drijvende kracht van alles, daarvan wordt dit laatste stukje meestal overgeslagen. Maar daar kijkt Paulus wel naar: het later, ooit, als alles volkomen is. De liefde helpt daarbij. Juist door onbaatzuchtig liefde te oefenen gaan we tekenen in de tijd zien. Maken we ruimte voor de zomer.

Laten wij ons omringen met geloof in verwachting en met liefde. Dat we elkaar steunen en moed inspreken.

Amen.

Marian Geurtsen, marian.geurtsen@kersentuin.net